

M. TEOMAN KÖKTÜRK

Ankara Çankaya Özel Keşif Ortaokulu
/ ANKARA

Ortaokullar Arası Öykü Yarışması
Türkiye Birincisi

SAÇ TELİ

Okulun paydos zili az önce çaldı. Alışkın olduğum çocuk uğultusu kapladı ortamı. Sınıf arkadaşlarım Cihan ve Halil'le yüksek tavanlı tarihi binanın koridorlarından yürüdük. İki katlı ahşap kapıdan geniş bahçeye çıktık.

Deniz kenarındaki küçük bir kasabanın ortaokulunda okuyorum. Okulumuzun görüntüsü bir sarayı andırıyor. Dantel gibi özenle işlenmiş sütunları, geniş mermer merdivenleri; biz öğrencileri prensler prensesler gibi hissettiriyor.

Bahçeye çıkınca montumun yakasını havaya kaldırdım. Kulaklarım üşümesin diye beremi takmayı da ihmal etmemiştim. Sonuçta prensler de hastalanabilir. Hava bugün serin, gri renkli bulutlar mavi gökyüzünü tamamen esir almış. Arkadaşlarımla iki katlı cumbalı evlerin sıralandığı dar sokaklarda ilerliyoruz. Evlerin boyandığı sarı, turuncu ve yeşil renkler sanki hiç yok olmayan bir gökkuşağının içine düşmüşüm gibi başımı döndürüyor. Bahar geldiğinde pencere kenarlarından balkon demirlerinden sarkan sardunyalar, duvarları kaplayan begonviller ve asma yaprakları da eklenince muhteşem bir manzara resmine dönüşüverecekler.

Önce Cihan, arkasından Halil ayrıldı yanımdan. Onlar, kasabada oturuyor. Benim evim, karşıdaki adada. Limanda bekleyen dolmuş teknelerden birine bineceğim.

Kaptan Ahmet ağabeyi selamlayarak güvertedeki tahta sıralarda kendime yer buldum.

“Keşke boynuna bir atkı sarsaydın Deniz. Okul zamanı hasta olacaksın yine.” dedi Ahmet ağabey. Geçen hafta ateşler içinde yattığımı biliyor.

“Üstüm kalın, üşümüyorum.” dedim.

Teknemiz hareket etti. Motorundan yükselen, “Tar-tar-tar...” sesleri eşliğinde kısa sürede adaya vardık.

Yağmur çiselemeye başlamıştı bile. Hızlı adımlarla iskeleyi terk ettim. Daha yokuş yukarı tırmanacağım.

Nefes nefese eve vardığımda, yağış şiddetlenmiş ve üstüm başım ıslanmıştı. Pencerede yolumu gözleyen anneannem, ben ona nine diye hitap ederim, kapıyı açtı.

“Hoş geldin oğlum. Sobaya yeni odun attım, içerisi sıcacık. Sana çorba kaynattım, çay da koydum.” dedi. Adada, dedeme ait bahçeli eski bir taş evde oturuyoruz. Annemin yöresel ürünler sattığı bir dükkânı var. Akşama değin çalışır. Babam ve dedem ise balıkçılık yapıyor. Av yasağı yakında başlayacak. Şimdilik sıklıkla denizdeler. Annem, evin tek çocuğuymuş. Dedem, annemle babamın evlenmesine hep beraber oturmaları şartıyla izin vermiş. Ben de biricik torunlarıyım, doğal olarak üzerime titriyorlar.

Yer sofrasına oturmuş, iştahla çorbamı içiyordum, kapımızın tokmağının vurulduğunu işittim. Ninem, benden önce davranıp açtı kapıyı. Gelen, Çağatay ağabeymiş. Yan komşumuz, yazın sonlarında taşındı. Aslında çok ünlü bir film yönetmeniymiş. Tatil amacıyla adaya ayak bastığı gün; evler, sokaklar, kemerli ulu cami, tepedeki kilisenin çanı onu büyülemiş ve burada yaşamaya karar vermiş. Ninemle çok iyi dost oldular. Sabah kahvesini ve akşam çayını mutlaka birlikte içerler. Çağatay ağabey, ninemin

anlattığı masalları dinlemeye bayılır; “Yaratıcılığımıza müthiş bir katkı yaptı.” diyor.

Çağatay ağabey, sobanın ısıttığı oturma odamızda pencerenin önündeki sedire oturdu. Ninemin getirdiği tavşankanı çayı yudumladı. Başını metrelerce uzaktaki sahile çevirdi. Siyah çerçeveli gözlükleri ve simsiyah düz saçlarıyla uyum içindeydi. Yüzü, dışarıdan içeri süzülen gri sönük ışıklarla gölgeleniyordu. Tabağımdaki son kaşığı da höpürdeterek içtim. Çağatay ağabey, çıkardığım sese güldü. Sonra, “Denize düşen yağmur damlalarının ritmini izledin mi hiç? Suda oluşan halkalar, sabahları uykudan uyanan papatyaları hatırlatıyor.” dedi. “Kendimi bildim bileli bu adada yaşıyorum ve inan bana topraktan çok, denize düşen yağmur damlası gördüm. Papatyaya falan benzemiyorlar.” diye karşılık verdim. Durdum, düşündüm. “Ancak ben hiç kar görmedim. Bir filmde seyretmişim, çocuklar bedenlerini sırt üstü karın üzerine bırakıyorlardı. Kara gömülmek çok keyiflidir eminim.” dedim. “Keşke adaya kar yağsaydı, denize düşen kar taneleri papatyaya mı benziyor yoksa yavru kutup ayılarına mı anlamış olurduk.” diye ekledim. Ninem güldü, “Buraya kar yağdığı mı görülmüş?” dedi. “Yıllardır, deniz kızı hikâyeleri anlatır durursun, ama hiç deniz kızı da görmedik.” dedim. “İnanmayanın karşısına çıkacak halleri yok. Ben, anlattığım tüm hikâyeleri deniz kızlarından dinledim, uyduracak değilim.” diye çıkıştı ninem. “Nine, şu balıkçı ile deniz kızının düğününü anlat hadi.” dedi Çağatay ağabey. Ninem, “Anlattıklarına torunumu bile inandıramıyorum ki. Deniz kızlarıyla yıllarca dostluğumuz devam etti; ancak çoktan mavi suların derinliklerine çekildiler Çağatay.” dedi. Hüzünlenmişti. Kalktım, ninemin yumuşacık boynuna sarıldım. “Şu düğünü bir kere daha dinleyeyim. Hem biliyor musun deniz kızları bazen rüyalarını ziyaret ediyor.” dedim. Ninem, mavi gözlerini açtı. Bir bana, bir Çağatay ağabeye baktı.

“Ben, o düğüne şahit olmuş biriyim. Küçük bir kız çocuğuydum. Kıyıya yakın bir evde otururduk. Günüm gecem, deniz kenarında geçirdi. Aynı yaşta olduğum çocuklarla koşup oynardık. Bir gün, adanın arka taraflarında kumsalın renginin altın rengine döndüğünü ve güneşin ışıklarıyla birleşip gözlerimizi kamaştırdığını fark ettik. Görüntüden korkmuştuk, hemen kaçıp uzaklaşmak istedik. Derken bir ses kulağıma çalındı. Arkadaşlarıma elimle konuşmalarını işaret ettim. Gözlerimi kısıtım, ışıklar arasında iki kişiyi seçebilmişim. Genç balıkçı Kaya ağabey, güzeller güzeli bir kızla sohbet ediyordu. Kız beline kadar uzanan, altın rengi ışıltılı saçlara sahipti. Gümüş rengi uzun bir elbise ile ayaklarını örtüyordu. ‘Kaya ağabey’ diye fısıldadım. Beni duydu. ‘Firdevs, arkadaşlarıyla birlikte yanımıza gelin. Yakında adanın tamamı öğrenecek; ben bir denizkızıyla evleniyorum.’ dedi. Ürkek adımlarla yaklaştık. İnanın, hayatımda böyle bir güzellikle karşılaşmamıştım. Mavi gözlü, pembe yanaklı deniz kızı bize gülümsedi. Yüzlerce yıl önce sulara gömülen bir adada insanların inşa ettiği bir sarayda kız kardeşleriyle birlikte yaşadığını söyledi.

Kaya ağabey:“Deniz kızının ciğerleri sudaki oksijenle besleniyor. Suyun dışında uzun süre kalması tehlikeli olabilir.” dedi. Deniz kızı ile vedalaştık. O sırada deniz kızının yürüyemediğini anladım. Çünkü Kaya ağabeyin kucığında denizle buluşmuştu. Günler içinde adadaki herkes, bu aşktan haberdar oldu. Sahilde adalıların ve deniz kızının kız kardeşlerinin katıldığı bir düğün yapıldı. Hatırlıyorum da gün batıp tekrar ağarana dek biz kumsalda, deniz kızları denizde dans edip, eğlenmiştik. Kaya ağabey, deniz kızı ile ilk kez karşılaştığımız kumsala küçük bir kulübe yapmıştı. Karısı, yaşamının çoğunu su altında geçirmek zorunda kalsa da bu kulübe onların mutlu yuvasıydı.

Günler geceleri kovalarken aniden denizde korkunç bir fırtına koptu. O sırada Kaya ağabey ve diğer balıkçılar, tekneleriyle

denizdeydi. Telaşla iskeleye doluştuk ve hep birlikte balıkçıların denizden gelmesini bekledik. Bir süre sonra balıkçılar, sağ salim iskeleye ulaştılar. Tüm ada halkı derin bir nefes aldık, evlerimize dönecektik. Birden acı bir çığlık işittik. Meğerse Kaya ağabeyin deniz kızı karısı da onu merak etmiş ve kıyıya yüzmüş, ardından sert bir dalga ile kumsala sürüklenmiş. Kaya ağabey, kulübesine vardığında karısının kumsala savrulmuş bedeni ile karşılaşmış, zavalıcık denize tekrar ulaşmayı başaramadığından oracıkta son nefesini vermiş. Hemen Kaya ağabeyin yanına koşturduk ama yetişemedik. Karısını kucığına almış, denize götürüyordu. Sabaha kadar bekledik, ne yazık ki ondan bir haber alamadık. Güneş doğduğunda Kaya ağabey ve deniz kızına ait kulübenin olduğu kumsaldaydık hâlâ. İçimizden biri: ‘Üzerinde oturduğumuz kumların rengi değişiyor.’ diye bağırdı. Kumların altın rengine boyandığını sandık. Oysa toz zerrecikleri halinde gerçek altına dönüşüyorlardı. Deniz kızlarının saç telleri, düştükleri yeri altına çevirmiş. Kaya ağabeyin sevgili karısı da saç tellerinden ada halkına bir hatıra bırakmak istemişti demek ki. Yıllarca deniz kızının kız kardeşleri, altın kumsala çıkmaya devam ettiler. Kısa buluşmalarımızda bize insanlarla deniz kızlarının hikâyelerini anlattılar.” dedi ninem.

Gözyaşlarına yine hâkim olamamıştı. Oturduğu sedirden kalktı. Çağatay ağabeyin yanaklarını tuttu. “Seninle büyük bir sırrımı paylaşmak istiyorum. Yalnız, kimseye bundan bahsetmeyeceğine yemin etmen lazım.” dedi. Çağatay ağabey heyecanlanmıştı. “Tabii ki Firdevs Nine, yemin ederim!” dedi. “Aynı zamanda, torunuma da anlattıklarımın bir hayal ürünü olmadığını ispat edebilirim.” Sakince üst kattaki odasına çıktı ve elinde beyaz bir bohçayla yanımıza döndü. Açıkçası ben de şaşırılmıştım. Bohçadan ne çıkacağını merak ediyordum. Ninem, sedirin üzerine bohçayı bıraktı. Nazlı bir çiçeğe davranırcasına nazikçe her bir kanadını açtı. İçinden lacivert bir kadife kese çıkmıştı. Yakından

görebilmek amacıyla sedirin önünde dizlerimin üzerinde yükseldim. Keseye dokunmak için elimi uzattım. Çağatay ağabey, “Bırak, Firdevs Nine açsın.” diye uyardı. Kendimi tutamayacaktım. “Altın mı var kesede nine?” diye sordum. “Şışşt!” dedi Çağatay ağabey. Ninem cevap vermedi. Onun yerine kesenin sıрма ipini çekti ve açtı. Kesenin içindekini aldı. Şimdi avuçlarında bir cam küre tutuyordu. “Bu ne?” dememe kalmamıştı ki cam küre, ikiye ayrıldı. Ortasında altın rengi bir saç teli duruyordu. “Deniz kızlarının bana bıraktığı bir hediye. Dokunduğu her şeyi altına çevirebilir. Yaşıtım pek çok adalıda var bu saç tellerinden.” diye fısıldadı ninem. Duyduğum ve gördüğüm karşısında nefesim kesilmişti. “Öyleyse neden denemiyoruz?” diye sordum. “Ömrümü cennetten köşe bir adada geçirdim. Sevdiğim adamla evlendim, güzel bir kızım, canımın parçası bir torunum var. Sahip olduklarım altından daha değerli. Hiçbir zaman bu saç teline ihtiyaç duymadım.” dedi ninem. Çağatay ağabey, “Altın kumsal da sahibi altından o zaman.” dedi. Onaylarcasına başını salladı ninem. “Güneş yüzünü gösterince torunum Deniz, seni oraya götürsün. Eğer altın kumlardan almak istersen kimse buna mani olmaz.” dedi. “Bunca yıldır, altın kumlar tükenmedi mi?” diye sordu Çağatay ağabey. “Altını ve kumu ayırt edebilen çıkmadı şimdiye kadar.” diye cevap verdi ninem.

Altın renkli kumların uzandığı sahilden pek çok kez denize girmiş, kumdan kaleler yapmıştım. “Ben de ayırt edememişim.” diye hayıflandım. Pencereden gökyüzündeki bulutların durumuna baktım, “Yarın hava açacak. Okuldan sonra gidelim öyleyse.” dedim. Çağatay ağabey, “Bir balıkçı oğlu olduğunu nasıl da belli ediyorsun. Bulutlardan hava durumu tahmini yaptın.” dedi.

Ertesi sabah güneş, bir önceki gün yağın yağmura inat bütün ışıklarını saçıyordu adanın üzerine. Okula gitmek üzere evden ayrıldım ve iskelede bekleyen dolmuş tekneye bindim. Öğleden sonra geri geldiğimde Çağatay ağabeyin beni bahçesinde bekledi-

ğini gördüm. “Yolunu gözlüyordum Deniz.” dedi. Okul çantamı eve bıraktım. Çağatay ağabey ile beraber, altın kumsala gitme zamanıydı şimdi.

Tepeden aşağı hızlı adımlarla ilerledik. Ağaçların bittiği ışıdayan kumların başladığı yere varmıştık. Göz alıcı bir parıltıyla karşılaştık. Ne var ki bu ada için alışılmış bir durumdu.

“Çağatay ağabey, burada altın falan yok.” dedim.

Ancak Çağatay ağabey, sözlerimi işitecek durumda değildi. Yere oturmuş, büyülenmişçesine ellerini kumlara sürmeye başlamıştı. Ceketini çıkarttı ve bir tarafa fırlattı. Bu kez sırtüstü uzanmıştı. Kum doldurduğu avuçlarını, havaya kaldırıyor ve zerreciklerin dökülüşünü izliyordu. “Bu bir mucize Deniz, her yanım altına bulandı.” dedi. Yattığı yerden doğruldu, dizlerinin üzerine oturdu ve bir kahkaha atarak bedenini yüz üstü kumlara bıraktı. Gözlerinin içi bile kumla dolmuştu fakat bundan hiç rahatsız değildi. “Gel, sen de bu güzelliği keşfetmelisin.” dedi. Benim altını göremediğimi anlamıştı. Çağatay ağabeyin yanına çöktüm. İki avucumu birleştirdim, içini kumla doldurdum ve seyretmeye başladım.

“Deniz kızları, adalılara büyük bir servet armağan etmişler.” dedi Çağatay ağabey. “Üstelik pek çoğu, değdiği maddeyi altına çevirecek deniz kızı saç tellerine sahip. Peki, etrafında hiç zengin biri var mı? ” “Hayır, herkes ekmeğini taştan çıkarır ve bundan asla şikâyet etmez.” karşılığını verdim. “Çünkü gerçek zenginliğin, altınla satın alınamayacağını öğrenmişler.” dedi.

“Deniz kızları, onlara huzuru da armağan etmiş olmalı. Huzurun keyfini tadan, altına ihtiyaç duymamış.” dedim. “Annem, babam, ninem, dedem dünyanın en sakin insanlarıdır. Yüksek sesle dahi konuşmazlar, kavga gürültü etmezler. Ben, sevgi dolu bir ortamda büyüdüm Çağatay ağabey.”

“Adaya tatile geldim ve yerleştim kaldım. Huzuru burada buldum galiba.” dedi Çağatay ağabey. Gözlerimi avuçlarıma

çevirdim. İnanılır şey değildi. Sonunda altınları görmeye başlamıştım. “Çağatay ağabey, altından kaleler yapalım mı?” diye sordum. Cevabı beklemeden denize koştum. Çağatay ağabey de peşimden geldi. Deniz suyunun ıslattığı altın tozlarından kaleler yaptık. Kaleleri, deniz suyunun ıslatıp yıkışını seyrettik.

Hava kararmaya yüz tuttuğunda eve gitmek üzere altın kumsaldan ayrılmaya karar verdik. “Yanında altın kum götüreceksin?” dedi Çağatay ağabey. “Altınların bir yere gittiği yok. Gerekirse gelir alırım.” dedim. “Peki, sen alacak mısın?” diye sordum. “Tabii ki hayır. Altına ihtiyacım yok.” dedi Çağatay ağabey. Bir yandan da üzerine bulaşan altınları silkeliyordu. Eve vardığımızda ninem pencereden seslendi. “Çayı yeni demledim, Çağatay sen de gel evladım.” dedi. Çağatay ağabey, çayı duyunca sevinmişti. Eve girince: “Altınla oynamak bizi epey yordu, güneş batınca hava da serinlemişti. Sıcak çay çok iyi gelecek. Sağ ol Firdevs Nine.” dedi.

“Yanımıza altın kumdan alıp almadığımızı merak etmiyor musun nine?” dedim.

“Herkes tercih ettiği hayatı yaşar.” dedi ninem.

“Şimdiye kadar, adada altını tercih eden olmamış.” dedi Çağatay ağabey.

Ninem, çaylarımızı tazeledi. “Bundan böyle sen de adalı oldun Çağatay.” dedi.

“Sence deniz kızıyla balıkçı Kaya’nın hikâyesini anlatan bir film çekeyim mi?” diye sordu Çağatay ağabey.

“İyi edersin. Bu sayede senin gibi adamızın yolunu bulan başkaları da olabilir.” diye cevap verdi ninem.

Çağatay ağabey, ninemin boynuna sarıldı. “Filmin senaryosunu yazmaya vakit kaybetmeden başlayayım o halde.” dedi.

Bir iki gün, Çağatay ağabeyi görmedim. Hafta sonu geldiğinde, erkenden kalkmaya niyetim olmadığından yarı uyur yarı uyanık yatağımda dönüp duruyordum. Dedemin: “Deniz, ninen

evde değil. Nereye gittiğini biliyor musun?” diyen sesini duydum. Önce tek gözümü açtım, sonra yatağımdan fırladım. “Ah nine! Bana niye haber vermedin?” diyerek, alelacele pijamalarımı çıkarttım. Dedemin şaşkın bakışları arasında altın kumsala koşturdum. Tahminim doğru çıkmıştı. Ninem ve Çağatay ağabey kumsaldaydı. Onları rahatsız etmemek amacıyla geride kaldım. Çağatay ağabey, suya girmişti. Soluksuz bekledim. Denizin üzerinde altın renkli minik şimşekler çakmaya başladı. Bir deniz kızı, şimşeklerin arasında başını sudan çıkarttı. Çığlık atmamak için elimle ağzımı sıkıca kapattım. Deniz kızı saçından bir tel kopartıp Çağatay ağabeye uzattı. Başını eğip gülümsedi ve bir şeyler söyledi. Yeniden çakan şimşeklerin eşliğinde denizin derinliklerine karıştı gitti.

Çağatay ağabey, kıyıda onu bekleyen ninemin yanına geldi. Ninemin verdiği cam küreye saç telini yerleştirdi ve göğsüne bastırdı.

O anda ninemin: “Her şeyi altına çevirecek gücün var, peki buna ihtiyacın var mı?” dediğini duydum.